

בכורות כז

עניין: האם חזיר יהיה

מותר לעת"ל

אור החיים שמיני יא, ג

(ג) בל מפרסת וגו' מעלת גרה. יתבאר על דרך אומרים ז"ל (חולין נט.) כל בהמה שמפרסת פרסה היא מעלת גרה, חוץ מן החזיר, והוא אומרו כל מפרסת וגו' מעלת גרה, פרוש, בידוע שהיא מעלת גרה, ומעט אחר כך החזיר שצא מהקלל. ואולי ממה שלא הוציא מן הקלל סמוך להודעת הקלל, רמז שאפילו החזיר בקלל, על דרך אומרים ז"ל (נבטו בחי בשם תנחומא ושם באר באפן אחר) למה נקרא שמו חזיר שעתיד לחזור להיות מתר, ומעתה קלל כל מפרסת וגו' היא מעלת וגו' לא יצא מקללו דבר, ועל זמן מהזמנים אמר החזיר שהוא מפרס וכי לא יגר:

רבינו בחיי שמיני יא, ד

ומדרש תנחומא: למה נמשלה מלכות זו לחזיר, שעתיד הקב"ה להחזיר עליהן מדת הדין. ויש נוסחאות שכתוב בהן: שעתיד להחזיר העטרה ליושנה, והענין כי שני המקדשים נבנו ע"י ישראל, בית ראשון בנה שלמה שהוא מזרע יהודה, בית שני בנה זורובבל שהיה ג"כ מזרע יהודה, שנאמר: (זכריה ד, ח.) "ידי זורובבל יסדו" וגו', ונעשה על ידי כורש שנתן רשות בזה, אבל הבית השלישי עתידה אומה זו לבנותו, והוא שאמרו: עתיד להחזיר העטרה ליושנה, לפי שהוא החריבו.

ויש נוסחאות שכתוב: עתיד הקב"ה להחזירו לנו, וההמון מבינים שהחזיר יהיה טהור לישראל, אבל באור הענין על הכח שלו שהוא מצר לישראל, ולעתיד ישוב עם שאר כל הכחות לעזור ולתמוך לישראל כי ירבה השלום בעולם, שנאמר: (ישעיה יא, ו.) "וגר זאב עם כבש" וגו', וכתוב: (ישעיה יא, ט.) "לא ירעו ואל ישחיתו בכל הר קדש".

שו"ת הרדב"ז ח"ב סי' תתכח

ואם נחמה ונח אלו וכו' נחמתי על כיוצא בזה באמרו ז"ל נמשך שמו חזיר שעתיד קב"ה להחזירו לישראל ולפי שפירא אפשר למיין על סדר אחר כמבני כי יסיון ישראל אובלים נחמתיים כאלו סופר להם נחמתי לא סופר להם נחמתי חזיר ח"ו [ועל דרך סוד יש למעלה כר אחד ושמו חזיר"ל וכו' קטגוריה על ישראל] ונפיר קב"ה להחזירו לישראל לסיום להם סניגור ודע:

יד אליהו ח"ב כתבים אות מ'

ועיין בכורות פרק ג' חצבי ליה חזיר שברוך אחר רחל כו' ולענין מלקות כו' משמע שם דינוג מלוא בכורות וגם איסור חזיר וחזיר מלקות, דהא אין לומר דאם יבוא אליהו ויאמר אז שמינה בל רחל דליחייב מלקות על מה שאל קודם בואו משום, דהא כו' הסמלת ספק:

ניצוצי אור לר"ר מרגליות

כ"ד ע"א. ראה חזיר שברוך אחר רחל כו' ואסור באכילה עד שיבא ויורה צדק. סיומם זה מפליא, ויתכן שיש בזה יחס עם המאמר הנודע שחזיר עתיד לחזור להחזירו עמש"כ בתולדות רבינו חיים בן עטר פרק ז הערה ט"ו.

בני יששכר אדר מאמר ז, ב

(ב) ושמואל אמר שהאכילה קדלי דחזירי, למד לה מגזירה שוה, כתיב הכא [אסתר ב ט] לטוב, וכתוב התם [דברים ו יא] ובתים מלאים כל טוב, ודרשו חז"ל [חולין יז.] קדלי דחזירי שהותר להם בכיבוש הארץ, והנה מרגלי בפומיה דאינשי שעתיד חזיר ליטעה, הן אמת לא נודע מקומו איה כי לא נמצא במדרשי חז"ל שבידינו, ואפשר הוא בקבלה דלעתיד ב"ב בשעת הכיבוש שוב הדין כמבואר בזה"ר, על כן המגיד מראשית אחרית גם בכיבוש הראשון בהבטחתו ואכלת את כל העמים [דברים ז טז], התיר לנו בשעת הכיבוש לאכול קדלי דחזירי, להורות על הכיבוש האחרון ב"ב כשיעלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו [עובדיה א כא] (הוא הנקרא חזיר היער [ב"ר פס"ה א']) והיה סתרה ואתננה קדש וגו' כי ליושבים לפני י"י יהיה סתרה, ויהנו מטובה, והנה הנצר ודון עמלקי הוא העיקר מזרע עשו הוא היועץ והגורר גזירות היינו הדעת דס"א, הנה המגיד מראשית אחרית נתן בלב אחשוורוש להאכיל את אסתר קדלי דחזירי להורות על הענין הנרצה, אשר יהיה חזיר היער עמלק מזרע עשו למאכל למו, כאמור ביום ההוא נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית המן צורר היהודים ותשם אסתר את מרדכי על בית המן [אסתר ח א].

מדרש שוחר טוב פרק קמו

ובשם בערב וסן הנחל ישנה לכך נאמר נתן להם לרעבים. מתיר אסירים מהו סחור אסורים יש אומרים כל הבהמה שנמסאת בעולם הזה מספר אותה הקב"ה לעתיד לבוא [ב"א (קלע ו) סה שהיה הוא שיהיה גו' וסה שנעשה מהורים היו סקורם לבני נח ובה"א להן כירק עשב נתתי לכם את כל סה ירק עשב נתתי לכל אף החיה והבהמה לכל סתחילה ולמה אסר אותה לראות מי שמקבל דבריו וסי אינו מקבל ולעתיד לבא הוא סחור את כל סה שאסר ויש אומרים אינו מתיר לעתיד לבא שכן הוא אומר (ישעיה סו) אוכלי בשר החזיר וגו' וסה אם לסי שחיה אוכלת הוא סחור וסאביד הבהמה לא כל שכן ושהו מתיר אסורים אין איסור גדול מן הטהרה שהאשה רואה דם ואסרה הקב"ה לבעלה ולעתיד לבא הוא מתיר (אריה יג)

הבונה נדה סא:

בד א"ר יוסף זאת אומרת כו'. עיקר גדול צריך להיות בידיו נצחיות התורה ושללא תשתנה אפילו כקוצו של י. ולכך אע"פ שלכאורה נראה מהכרח התוספות שהכריע רב יוסף מהברייתא הזאת כדאי במדרש ה' מתיר אסורים [תהלים קמז] ה' מתיר אסורים ולמה נקרא שמו חזיר שעתיד הקב"ה להחזירו לישראל דברים כפשוטן מה שאין רוח רבים מהחכמים נוחה הימנו יש להבין אפי' כפי הדעת הזה שלהיות שלע"ל יטהר ויסדר הקב"ה עולמו כדרכיב [זכריה יג] ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ אז ישתנה טבע הבעלי חיים כדרכיב [ישעיה יא] וגר זאב עם כבש וגו' אפשר שישארו כמה דברים אסורים עד הנה מותרים אז בסור הסיבה. ובכן יהיו מצות בטילות לעתיד לבא לא מפאת עצמן והשתנות בתורה אלא שלא יצטרך עוד לנהוג בהן והבן מאד: